

HISTOR ADMIRABL

EUZ A VUEZ

SANTEZ HELENA

Var ton : YAN GUERIN.

C. G. R. M.

Brema fell din discleria
Ar vuez Santez Helena :
Bezit attentif d'he c'hleuel,
Ho calon sûr a vo touchet.

Clévet a refet e huez
Carguet eus a dristidiguez,
Hac ar martir e deveas bet,
Hac a zo ganti e'hoarvezet.

Me lavaro d'ec'h pen-da-ben
E voa hi caëra semeulen
A guement a vije cavet,
Gant ar bed oll voa enoret.

Beza voa 'vrassan qualite,
Pa voa hi merc'h da eur roue :
Rac merc'h voa d'ar roue Anton,
E Constantinopl voa e drôn.

Pa voa Pap e Rom sant Clement,
Ennes a voa eus e c'herent,
E voe bars er bed-mâ gauet
Er blaves pevar c'hant ha dec.

Goude an Incarnation
A Jesus, hon roue guirion,
Er guer deus a Constantinopl,
Hac estimet bras gant ar bobl.

Pa voe en oad a bemzec vloas,
He mam diganti a varvas,
Ma fallas d'he zad e c'havet
Evit ma vije e bried.

Mont a eure da gaout ar Pab,
Hac en esper caout e c'hrat,
Evit caout e gonsantamant
Da zimezi d'he verc'h yaouang.

Ar Pap voe ze pa er c'hlevas,
A respont gant eur horror bras :
Pelec'h m'ar c'hristen var ar bed
A guemerfe e verc'h da pried ?

Gant an ilis eo difennet,
Ha gant Doue eo ordrenet,
Na vezo james eureujet
Eun tad de verc'h james nepred.

F

87

000.773/12

E ve dimezet eur verc'h d'e zad,
Enez zo eur c'hrim execrapl ;
Eur c'hrim a enep ar lezen
Siouaz ! etouez ar gristenien.

F'e devoe clevét Helena
Ec'h arruje sùr quement-mà,
Var ar môr en em embarquas,
Hac en Flandrez en em rentas.

Eno pa voe hi arruet,
En eun eclus en em rentet,
Pa voe tost da eun abati,
E commanças son ar c'hlec'hi.

Neuze an oll leanezet
A voe querquent bras estonet
O clevet ar c'hleyer o son,
Hac int mont oll en oréson.

Hac int mont da sellet neuze
Piou a voa éru er c'hontre,
Mar remerqjont eur femeulen
A zeue d'ho c'haout pen-da-ben.

Mont a rejont en procession,
Gant respet ha devotion,
Evit monet d'he rencontri,
Gant eur jôa vras d'e saludi.

Ha pa velas hi aneze,
E voe estonet bras ive,
Hac oc'h o guelel a vanden
O tont d'he rancontr evellen.

Neuze resevjont anezi,
Ha conduet d'an abati ;
Rac guelel a rent oll certen,
E care an Autrou souveren.

Mes na chommas qet pell gante,
E chencbas timat a gontre
Dirac ar roue Gâtebron,
Eun dea cruel a dirézon.

Mont a eure var bord ar môr
Evit sovetei e enor,
Hac e pedas merdañdi
Mar plich ganec'h va embarqi.

Eun dra derrupl a erruas
Pa voant e creiz ar môr glas,
Rac an dud oll a voa lazet
Gant ar c'horserrien arraget.

Exceptet gant Helena,
E voa eurfemeulen ar gaëra ;
O sonjal cavet e guerc'hdet,
E voa hi ganto reservet.

En orézon en em laqas,
Da Jesus en em recommandas :
M'ho ped, va Jesus, va roue,
Conservet va virginite.

Pa voa achuet e feden
D'hor Zalver Jesus evellen,
Eun tan eus an ee a goesas,
Al lestr hac an dud a lonqas.

Hi voe preservet gouscoude
Gant eur planque dre c'hraç Doue,
Ec'h arruas er rivier Sign,
E quichennic bord eur jardin.

Ar rivier 'ye hete Londrez,
Hac eno e voa eur verjez,
Hac eur feunteun gaër a gavas,
En e chichen e tisquizas.

Ar roue Herri e guelas,
Bars en eun dristiguez vras,
Azeet etal ar feunteun,
Ha ne voa den en e c'hichen.

Tostat a rás neuze outi,
Hac e c'houlennas diganti :
Livirit din presantamant
A belec'h oc'h merc'hiq yaouanq.

Me zo eus a Constantinopl,
A guerent pinvidic ha nobl,
Hac a zo amâ achappet
A dre daouarn ar barbaret.

Ah ! va c'halon a fazin din,
Rac naon e meus, ne allan mui ;
Pelle bras z'o n'emeus, débret tam
Ha va c'halon em c'hreiz a rann.

Ar roue Herri p'e c'hlévas,
D'e aumonier a gommandas
Monet pront da guerc'hat dezi
Peadra 'vit e zoulagi.

Neuze en e c'hassas gantá
Ebars en e dy da loja,
Hac o tont d'e recommandi
Evel unan a dud an ty.

Goude-se e voant demezet,
Souden e voe grét an euret,
Hac ar fest a badas gante
Befec an nombr a ugent de.

Daou vlaves antier ez int bed
En o slijadur assurel,
Qen en em gavaz douguerez,
Neuze e devoe goal vuez.

Digant e mam-goer, ar Zantez,
E devoa cals a paourantez ;
Herves ma rapport an histoar,
E devoa calz deus a c'hlac'har.

Ar roue Herri a yas timat
Da gaout hon tad santel ar Pab,
Evel m'en doa recommandet,
D'ar gombad ouz ar Sarrazinet.

Lezel a eure en secret
Tri verq er guer deus e gachet :
Rei ras unan da Helena,
Eun all da Vari Clocestra.

An drede neuze ar roas
D'ar c'hont a voa e vignon bras,
Da bini a recommandas
E bried gant affection vras,

Glac'har vras a voe er pales,
A lavaret adieu assambles,
Hac epad eiz vloa varnuguent
N'en em velint sur e nep hent.

Helena e devoa ganet
Daou vuguel a voa coer meurbet ;
He mam-gær a roas da gredi
Penos e devoa bed daou guy.

Ar roue Herri pa glevas,
A voe certen estonet bras,
O clevet e devoa ganet
Daou guy evelse e briet.

Neuze a voa c'hi condaonet
Da gaout e brec'h deo troc'het,
Hac amaret e bngale
Unan dezi a peb coste.

Ambarquet voe voar ar môr bras,
 Ebars e Breiz e tisqueennas.
 Al lestr en devoa e digasset,
 Da Londrez a zo retornet.

Eri vije 'r galon na voelje,
 De'h e guelet nep a vije :
 O rei da zena d'e bugale,
 Hac hi prest da vervel digante.

Da gousquet pa en em laqas,
 Daou leon deus ar c'hoat e teuas
 Hac a gassas an daou vuguel ;
 Qument-mâ certen voa cruet !

Eun Ermit a voa neuze'r c'hont,
 Ha dious ar c'hri e zeuas timat ;
 Hac a gavas an daou vuguel,
 Etre griffou daou leon cruel.

Unan ané Bric a hanvas,
 Eguile Martin a c'halvas ;
 O doaou e voant gantan maguet
 Epad c'hoesec vloas assuret.

Ebars epad an amzer-mâ
 E voe e Naonet Helena,
 Hac eun hostises a gavas,
 Truez outi a gemeras.

Chom a eure da zervicha,
 Ebars an ty voa 'n disterra ;
 Dispriset voa gant pepini,
 Laqet voa da dorchha listri.

Ober a re gant dilijanc
 Hep na rebel na repugnanc,
 Qument a ordinerer dezi,
 Eno re oll hep contraignî.

Guelit amâ greg eur roue
 Carguet demeus a paourante,
 Rentet qen humbl a qen izel
 Dirac ar bed universel.

Sellit bremaâ 'n humilite,
 Hounez a blich da Zoue,
 Rac an humbl a zo exaltet,
 Hac ar superb zo discaret.

Ar roue Herri a distro Rom,
 Ha gantan ar roue Anton,
 E erruas en e bales
 Ebars er gær eus a Londrez.

Allaz ! eno pa erruas,
 Ar c'hont Gloucester a gavas,
 Ha goulen neuze digantâ
 Peleac'h voa eat Helena.

Nao messenger voa digasset
 Dirac ar roue da lavaret
 O doa digasset peb a liser
 D'ar c'hont Gloucester, a dra scler.

Mes eun all a zeuas goude,
 A lavaras ar virione,
 Penos a voa bet trahisset
 Gant ar rouanez côz assuret.

Ar rouanez côz zo condaonet,
 Da vezan en beo losquet,
 Abalamour ma e devoa
 Laqet trec'hi brec'h Helena.

Me lavara deoc'h ar recit
 An daou vuguel hag an Ermit,
 Ha penos voa an disparti
 Ebars er c'hoat gant eals a gri.

Ann Ermit var bord ar rivier
A yeas gant an daou vuguel,
Aman, emezan, o qivis
Ganen d'am zy ho tigassis.

An daou vuguel a respontas
D'an Ermit oute pa gomzas :
N'en dé quet c'hou: 'ta, Ermit mat,
Eo a so a dra sur hon tad ?

An Ermit neuze a lavaras,
Deze gant trisdidiguez vras :
Allas ! m'ho cavas aman lezet
Etre bleizi ha leonet.

Ha gant truez m'ho tigassas
Ho taou ganen d'an ermitach,
Hac emeus ivez ho niaguel,
Hoc'h elevet hac instruct.

An daou vuguel a lavare
An eil d'eguil aneze :
Pa n'en dé an Ermit hon tad,
Deomp-ni bréma da glasq hon mad.

An Ermit a voe trist meurbet,
Pa o c'blevaz o lavaret
E zajent, allas ! da glasq o mad,
Pa na voa qet en voa o zad.

Pa voant o tiscours evelse,
Erruout merdaïdi ene,
Bremá ez eus c'hoësec vloa
E leqezomp ama Helena.

Gant anqen vras digonsolet
De daou vuguel devoa collet,
Ne devoa brec'h nemet unan
Da zicour daou vuguel bian.

Neuze e lavaras Martin :
Bric, va breur, deomp bete 'r fin.
Elec'h ma plijo gant Doue hor c'has.
Ma cavimhor mam eur vech c'hoas

Merdaïdi, ni ho suppli,
Plijet genoc'h hon ambarqui
Ma zeomp en hano Doue
Da glasq hor bro hac hor c'hontre.

Ar merdaïdi a respontas
D'an daou vuguel pa o c'blevas :
Deut en hon lestre hac ambarque,
Ni ho laquaï en douar assuret.

En Allemagn ec'h arrujont,
Hac arc'hant dezo a rejont ;
Ouspen a rejont da leina
D'an daou vuguel, gant cals a joa.

En Bavier, pa voant arru,
E zeont ho daou a ru da ru,
Ma o guelas ar rouanes
Ebars er ru deus e fales.

Ma gommandas d'e messenger
Mont da guerc'hat an daou vuguel,
Rac quen caër oant evel an de,
Clorianda o admire.

Digasset oant neuze dirazi,
Roet e voe deze da zibri ;
Neuze evel tud aflaget
Ne squizent o tibri o boëd.

Re hir ve ma consent antier
Ar brezel voa er bro Bavier,
Mes beza voant victorius
An daou vuguel, dre c'hraç Jesus.

Martin a voa eun den vaillant,
Hac ebars er gombat sanglant
Laha reas cals a Zarrazinet
Ha calz deuz an Turquizinet.

An Itron Varia Boloigne
O sicouras sur an deiz-se,
Hag evit c'about ar victoar
Dre c'hraç Jesus voar an douar.

Da Dour e teujont ac'hane,
Eur gær so eu Tourene,
Sant Martin a voa aumonier
Da rei soulach d'ar beorien qer.

O mam ivez a erruas
En Tour gant eur baourante vras,
Pa voa Martin o tistribui
An aluzon da peb hini.

Goulen a eure diouti,
Pa deuas da zellet outi :
Pe a lec'h oc'h-hu deut amâ ?
C'hounin'en doc'h qeteus ar vro-mâ.

Commanç a ras neuze e galon
Da zonet d'e biquat qen don,
Neuze e teuas sonch dezâ
Ebars en e vam Helena.

Diaguent en devoa clêvet,
Evel ma hon eus rapportet,
E voe troc'het eur vrec'h dezi
Ha en dont da sonjal enni.

Neuze en em anavejont ;
Gant joa vras en em saludjont :
Autrou Jesus, eme Helena,
Va bugale gues a velan.

Ne zeziret qet quent mervel,
Nemet guelet va daou vuguel ;
Ma bugale, meulomp Jesus,
Zo bet 'n omp andret trugarezus.

Autrou Jesus roue an Trôn,
Homâ zo consolation,
Da eur vam e devoa collet,
He daou vuguel e deus cavet.

Pebez joa ive evithi
Goelet c'hoas ar roue Herri :
Ar prins-se qen madelezuz,
Qen humbl ha qen carantezus.

O Doue emei, ma fried,
Goel-bell e c'homp bet separet
An eil siouaz ! dious eguile ;
N'em goelfet mui pell en bue.

Ha c'houi ma zad, prins meurbet
'Vel pa vijen a re 'n ho ty, [cri,
Oc'h eus bet occasionet
D'ar poagno bras a meus zouffret.

Adieu d'ec'h oll a lavaran
Galvet hon prim d'en em rentan
Bremâ en pales ann envo
En recompans d'em oll poanio.

Adieu, ive, va bugale,
Mont a ran breman en han'Doue,
Ho pet ac'hanon sonj a memoar,
Va bugale guer, var an douar.

M'em bezo sonch ac'hanoc'h ive
Pa vin en rouantelez an ee,
Evit ma vesimp oll assambles
Er Barados gant an zeles.

(Propriété.)

FIN.

CANTIC AR BURETE

Voar eun ton nevez.

Clevit oll, yaouanquis, avisou excellent,
Tennet deus ar Scritur ar Zent, an tud savant.
Vit dont da gonservi antier ar burete
Hac ive ho brud vad e mesq tud ar c'hontre.

Eur paour gant he enor so muioc'h estimet
Vit nobl ha pinvidic m'ar beat dishenoret,
Rac p'an defe eun den oll vado ar bed-ma,
Birviquen an henor collet n'all prena.

Hoguen mam an henor eo ar guir burete,
Vel mam an dishenor eo ar lubricite :
Nep so chast a nevo istim oll dud ar bed,
Hini Doue, ar zent, an ælez biniguet.

Vertu ar chastete a nevez en avanç
A dalec ar bed-ma ato he recompanç,
Vel ma meus lavaret, mes he ini brassa
Vo gloar ar barados hep biquen finissa.

Divoallomp hon sellou, dorojou ar galon,
Hy ra antren ebars a bep sort sonjeson :
Conduomp aneze gant eur vodesti vras,
Evit conserv bepret ar vertu hac ar c'hraç.

E tones ar vugale, vel e mesq an dud vras,
Ar fe, he hon amzer, so divalo siousas !
A boan e zeo deze gouzout ho *Be ha Ba*
Ma canont chansoniou demeure ar re loussa.

Disquomp oll, christenien, ar voyen da viret
Ar burete a gorf hac ive a speret,
Rac balamour ma zeo eur vertu ar gaera,
An drouc-speret a glasq pepret he distruja.

Satan a zo, ouспен, fin a traylour meurbet ;
En dro deomp emedy gant he bechou stignet,
Evel eur bleiz, nos de, ho reded an devet ;
Divoallomp, me ho ped, rac beza devoret.

Imitomp ar Verc'hes, Suzanna ha sant Yan,
En eur guir, an oll zent evit beza diylam ;
Hac ho Salver Jesus, sourceen ar burete,
Er gloar hon curuno, bed an eternite.

En tuont, quemeront squoner deus ar verzerien,
A heuillas er bed-ma, oll, hent ar binijen ;
Na nevens quet moyen da c'honit ar victoar,
Ha da veza, eun de recompanset er gloar.

A hent all, re hir ve donet da rapporti
Histoar an dud impur, fia re an dud impi.
Balthazar dr' er maro a so bet prompt squët,
Ha Sodom ha Gomorh gant tan an én devet.

Evit fin pelleomp deus an occasion ;
Ra vo hon melezour, Samson ha Salomon ;
Ar fera, ar c'hreuva a so deut da gouëa ;
Ha nin a gont beza fermoc'h bars en hon zaa ?

Na neo quet necesser deomp e n'em separi
Na demeus hon c'herent na demeus tud hon zy,
Vit evel hermitet, monet bars er c'hoajou
D'a ober pinijen ar rest deus hon deiou.

Er bed, gant graç Doue, ha gant bolante vad,
Nin a cavo moyen vit en em sauvetaat ;
Tehomp deus ar pec'het, heuillomp an aviel,
Vel Jesus ; vit ganta mont d'ar gloar eternal !

Guerc'hes Vari, Mam vad, sicour ar pec'herien,
Divoallet ac'hanomp deus hon adversourien.
Gret ma vezimp ate pur, chast ha vertuüs,
Da c'hortos, en envo, ganeoc'h meuli Jesus !

(Propriété.)
Lanhuon, en ty intanvez Ar Goffe.